

Tisková zpráva agentury FRA

Videň 27. ledna 2014

Občané potřebují účinnou a dostupnou ochranu před případy porušování ochrany údajů

Obyvatelé v celé EU se stávají oběťmi případů porušení ochrany údajů způsobených masivním používáním informačních a komunikačních technologií veřejnými a soukromými subjekty. Většina případů porušování ochrany údajů souvisí s činnostmi na internetu, přímým marketingem či dohledem pomocí videokamer. Poslední zpráva Agentury Evropské unie pro základní práva (dále jen „FRA“) s názvem „*Přístup k prostředkům nápravy při porušení ochrany údajů v členských státech EU*“ poukazuje na skutečnost, že oběti porušování ochrany údajů nemají dostatek informací a znalostí o ochraně údajů a o orgánech, které by jim mohly být nápomocné. Zpráva rovněž zdůrazňuje, že je velmi naléhavé, aby začala platit reformovaná pravidla EU pro ochranu údajů.

„V dnešní době je velmi snadné jednoduše shromážďovat a zneužívat osobní údaje evropských občanů. Takovýto zásah do práv může mít závažné důsledky pro oběti porušení ochrany údajů,“ říká ředitel FRA [Morten Kjaerum](#). *„Nyní je nutné dát orgánům pro ochranu údajů pravomoci, které jim pomohou reagovat na případy porušování ochrany údajů tak, aby se obětem mohlo dostat odpovídající nápravy.“*

„Ochrana osobních údajů je v Evropské unii jedním ze základních práv. Musíme zajistit, aby toto právo bylo chráněno a občané mohli vymáhat jeho dodržování,“ uvedla místopředsdkyně Evropské komise Viviane Redingová, komisařka EU pro spravedlnost. *„Zpráva Agentury Evropské unie pro základní práva poukazuje na skutečnost, že v současné době řada občanů neví, na koho se obrátit, pokud dojde ke zneužití jejich údajů. To není v pořádku. Návrhy předložené Komisí v rámci reformy ochrany osobních údajů vše zjednoduší: vznikne jednotné kontaktní místo pro občany, což znamená, že se budete moci vždy obrátit na místního inspektora ochrany údajů. Občané již nebudou muset chodit se svou stížností daleko, bez ohledu na to, v jaké části EU sídlí společnost, která zpracovává jejich údaje. Apeluji na ministry, aby následovali příkladu Evropského parlamentu a rychle schválili reformu ochrany osobních údajů, která přinese zlepšení v oblasti práv občanů.“*

Z rozhovorů s oběťmi vyplývá, že většina obětí porušení ochrany údajů se obrací na orgány pro ochranu údajů. Často tak činí ve snaze zabránit opakování obdobných případů, spíše než proto, aby získaly finanční kompenzaci. Soudní cestou se vydávají pouze ve výjimečných případech. Soudní řízení je považováno za příliš komplikované, nákladné a časově náročné. Jako znepokojivý byl označen také nedostatek právní pomoci a odborníků na ochranu údajů, stejně jako skutečnost, že orgány pro ochranu údajů a zprostředkující organizace nedisponují dostatečnými zdroji. Kromě toho bylo zjištěno, že chybí informace o postupech ochrany údajů a prostředcích nápravy.

Zpráva ukazuje, že orgány pro ochranu údajů v členských státech EU mohou nařizovat nápravu porušení ochrany údajů a ukládat sankce v rozsahu od varování a pokut až po odebrání licence. Rozsah a délka těchto sankcí se však mohou v jednotlivých zemích výrazně lišit. Téměř ve všech členských státech mohou být uloženy také trestní sankce, a to ve formě pokuty nebo trestu odnětí svobody, ale opět platí, že v jednotlivých zemích existují velké rozdíly v délce trestu a výši pokuty.

Většina případů porušování ochrany údajů souvisela s činnostmi na internetu, přímým marketingem či dohledem pomocí videokamer s uzavřeným televizním okruhem. Za tato porušení nesou nejčastěji

odpovědnost vládní orgány, donucovací orgány, finanční instituce a zdravotnická zařízení. Dopad na oběti má nejčastěji formu pocitu nejistoty, poškození pověsti nebo emocionální tísně.

Navrhovaná reforma pravidel EU pro ochranu údajů by měla pomoci tyto problémy řešit. Na základě zjištění této zprávy navrhuje FRA:

- **zvyšovat povědomí veřejnosti** o mechanismech pro podávání stížností, včetně existence a role vnitrostátních orgánů pro ochranu údajů,
- **školit** odbornou právní veřejnost v oblasti ochrany údajů, aby mohla poskytovat informovanější poradenství,
- posilovat nezávislost **orgánů pro ochranu údajů**,
- poskytovat orgánům pro ochranu údajů **přiměřené zdroje** a posílit jejich postavení, aby mohly zabezpečit nápravu případů porušování,
- **poskytovat finanční prostředky** organizacím občanské společnosti a nezávislým subjektům, aby mohly pomáhat obětem domáhat se nápravy,
- **zjednodušit pravidla týkající se důkazního břemene**, zejména v případech souvisejících s internetem, aby se mohli jednotlivci snadněji obrátit na soud nebo kontrolní orgán.

Zpráva obsahuje přehled právního rámce a postupů, kterých mohou lidé využít v případě porušení ochrany údajů. Uvádí také příklady skutečných zkušeností osob, které se staly obětí porušení ochrany údajů, i těch, kteří se takovými případy zabývají, aby bylo možné určit oblasti pro zlepšení přístupu k prostředkům nápravy v případě porušení ochrany údajů.

Za účelem lepšího objasnění této problematiky vydá FRA zítra příručku o evropské judikatuře v oblasti ochrany údajů. Tato příručka, kterou FRA vypracovala společně s Radou Evropy, je určena pro odborníky v oblasti práva a nevládní organizace, jež se na problematiku ochrany údajů nespécializují.

Zprávu naleznete zde:

- Přístup k prostředkům nápravy při porušení ochrany údajů v členských státech EU

V případě zájmu o další informace se prosím obraťte na: media@fra.europa.eu / Tel.: +43 1 580 30 642

Poznámky pro redaktory:

- Agentura FRA provedla srovnání zákonů a prostředků nápravy v oblasti ochrany údajů ve všech 28 členských státech EU. Kromě toho se dotazovala více než 700 osob v 16 členských státech: Bulharsku, České republice, Finsku, Francii, Itálii, Lotyšsku, Maďarsku, Německu, Nizozemsku, Polsku, Portugalsku, Rakousku, Rumunsku, Řecku, Spojeném království a Španělsku. Jednalo se o oběti porušení ochrany údajů, soudce a právníky, zaměstnance orgánů pro ochranu údajů a pracovníky organizací poskytujících podporu obětem.
- Právo na ochranu osobních údajů je obsaženo v [Listině základních práv Evropské unie](#).
- [Informace o činnosti FRA v oblasti ochrany údajů](#), včetně předchozích zpráv, naleznete na webových stránkách FRA.
- FRA poskytuje subjektům s rozhodovacími pravomocemi v EU a v členských státech poradenství podložené fakty a důkazy, a tím přispívá k informovanějším a cílenějším diskusím a politikám v oblasti základních práv.